

LITUANISTIKOS PLĖTROS KOMISIJA

POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2011 m. spalio 5 d. Nr. 9-147

Vilnius

Posėdis įvyko 2011 m. spalio 3 d.

Posėdžio pirmininkas – Ministras Pirmininkas Andrius Kubilius.

Posėdžio sekretorius – Ministro Pirmininko tarnybos Politikos analizės ir reformų departamento Socialinės aplinkos skyriaus patarėjas Linas Vingelis.

Dalyvavo Lituanistikos plėtros komisijos nariai: Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovė Lietuvoje Vida Bandis, Lietuvos mokslo tarybos pirmininkas Eugenijus Butkus, Lietuvos Respublikos Prezidento vyriausioji patarėja Virginija Būdienė, Lietuvos mokslų akademijos Humanitarinių ir socialinių mokslų skyriaus biuro narė Viktorija Daujotytė-Pakerienė, Lituanistų sambūrio valdybos pirmininkė Dainora Eigminienė, Lietuvos katalikų mokslo akademijos Mokslo tarybos narys Kęstutis Girnius, Pilietinės visuomenės instituto direktorius Darius Kuolys, Lietuvos istorijos instituto LDK istorijos skyriaus vyriausioji mokslo darbuotoja Ingė Lukšaitė, Lietuvos Respublikos istorijos mokytojų asociacijos pirmininkė Violeta Kriščiūnienė, Šiaulių universiteto Humanitarinio fakulteto dekanas Bronius Maskuliūnas, Ministro Pirmininko kancleris Deividas Matulionis, Lietuvos kultūros tyrimų instituto Lyginamųjų kultūros tyrimų skyriaus vyresnysis mokslo darbuotojas Vytautas Rubavičius, Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininkas Valentinas Stundys, Lietuvių kalbos instituto direktorė Jolanta Zabarskaitė, švietimo ir mokslo viceministrė Nerija Putinaitė (vietoje švietimo ir mokslo ministro Gintaro Steponavičiaus), Kultūros ministerijos Programų skyriaus vedėja Ona Šaltytė (vietoje kultūros ministro Arūno Gelūno) ir Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto direktoriaus pavaduotoja akademinėi veiklai Gintautė Žemaitytė (vietoje Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto direktoriaus Mindaugo Kvietkausko).

Kviestieji asmenys: Ministro Pirmininko patarėjas Liutauras Kazlavickas ir Švietimo ir mokslo ministerijos Studijų, mokslo ir technologijų departamento Mokslo skyriaus vyriausioji specialistė Ginvilė Jekentienė.

Darbotvarkė:

1. Dėl Lituanistikos plėtros komisijos veiklos gairių projekto.
2. Dėl Lituanistikos finansavimo problematikos: kaip tobulinti institucinį, konkursinį finansavimą bei mokslo darbų vertinimą, kad jis skatintų lituanistinius tyrimus ir jų sklaidą, užtikrintų sąžiningą konkurenciją.
3. Dėl Lituanistikos institucinio ir organizacinio stiprinimo – Baltistikos centro (Baltų akademijos) įsteigimo.

1. SVARSTYTA. Lituanistikos plėtros komisijos veiklos gairių projektas.

Pranešėjas – Darius Kuolys.

NUTARTA:

1. Pritarti Lituanistikos plėtros komisijos veiklos gairių projektui (veiklos gairės pridedamos).
2. Lituanistikos plėtros komisijos darbą organizuoti vadovaujantis Lituanistikos plėtros komisijos veiklos gairėmis.
3. Artimiausiuose Lituanistikos plėtros komisijos posėdžiuose išnagrinėti šiuos klausimus:
  - 3.1. dėl lituanistinių studijų skatinimo būdų;
  - 3.2. dėl lituanistikos tyrimų bei socialinės kultūrinės plėtros darbų finansavimo (tiek institucinio, tiek programinio) efektyvinimo;

3.3. dėl Baltistikos centro (Baltų akademijos) įsteigimo tikslingumo.

4. Tikslinga Ministro Pirmininko potvarkiu sudaryti darbo grupę, kuri per mėnesį parengtų ir pateiktų Lituanistikos plėtros komisijai siūlymus dėl lituanistinių studijų skatinimo.

5. Įgyvendinant nutarimo 4 punkto nuostatą, pasiūlyti Ministro Pirmininko tarnybai parengti Ministro Pirmininko potvarkio dėl darbo grupės sudarymo projektą (atsakingas Ministro Pirmininko patarėjas Liutauras Kazlavickas).

2. SVARSTYTA. Lituanistikos finansavimo problematika: kaip tobulinti institucinį, konkursinį finansavimą bei mokslo darbų vertinimą, kad jis skatintų lituanistinius tyrimus ir jų sklaidą, užtikrintų sąžiningą konkurenciją.

Pranešėjai: Nerija Putinaitė ir Eugenijus Butkus.

NUTARTA:

1. Tikslinga Ministro Pirmininko potvarkiu sudaryti darbo grupę (darbo grupės vadovė – švietimo ir mokslo viceministrė Nerija Putinaitė), kuri per mėnesį parengtų ir pateiktų Lituanistikos plėtros komisijai siūlymus dėl lituanistikos tyrimų bei socialinės kultūrinės plėtros darbų finansavimo (tiek institucinio, tiek programinio) efektyvinimo.

2. Įgyvendinant nutarimo 1 punkto nuostatą, pasiūlyti Ministro Pirmininko tarnybai parengti Ministro Pirmininko potvarkio dėl darbo grupės sudarymo projektą (atsakingas Ministro Pirmininko tarnybos Politikos analizės ir reformų departamento Socialinės aplinkos skyriaus patarėjas Linas Vingelis).

3. SVARSTYTA. Lituanistikos institucinio ir organizacinio stiprinimo – Baltistikos centro (Baltų akademijos) įsteigimo klausimas.

Pranešėjai: Darius Kuolys ir Virginija Būdienė.

NUTARTA:

1. Tikslinga Ministro Pirmininko potvarkiu sudaryti darbo grupę (darbo grupės vadovas – Ministro Pirmininko kancleris Deividas Matulionis), kuri per mėnesį parengtų ir pateiktų Lituanistikos plėtros komisijai siūlymus dėl Baltistikos centro (Baltų akademijos) įsteigimo tikslingumo.

2. Įgyvendinant nutarimo 1 punkto nuostatą, pasiūlyti Ministro Pirmininko tarnybai parengti Ministro Pirmininko potvarkio dėl darbo grupės sudarymo projektą (atsakingas Ministro Pirmininko tarnybos Politikos analizės ir reformų departamento Socialinės aplinkos skyriaus patarėjas Linas Vingelis).

Posėdžio pirmininkas

Andrius Kubilius

Posėdžio sekretorius

Linas Vingelis

LITUANISTIKOS PLĖTROS KOMISIJOS VEIKLOS GAIRĖS

Lituanistikos plėtros komisija, remdamasi plačia lituanistikos samprata ir priskirdama lituanistikai ne tik mokslinius Lietuvos, jos visuomenės bei kultūros raidos tyrimus, bet ir šių tyrimų sklaidą, jaunimo bei visuomenės švietimą, kultūrines bei kūrybines veiklas, laiko lituanistiką esminiu kultūriniu valstybingumo stiprinimo veiksmu. Lituanistika, kaip Lietuvos visuomenės savižinos ir savikūros būdas, turėtų tvirtinti ir plėtoti tautos tapatybę, ugdyti kūrybines bendruomenės ir jos narių galias, stiprinti gyvus žmonių ir valstybės ryšius.

Taip suprasdama lituanistikos plėtros paskirtį Komisija numato šiuos svarstytinus ir valstybės institucijų sprendimų reikalaujančius darbus:

1. **Lituanistikos finansavimo problematika:** kaip patobulinti institucinį, konkursinį finansavimą bei mokslo darbų vertinimą, kad jis skatintų lituanistinius tyrimus ir jų sklaidą, užtikrintų sąžiningą konkurenciją?
2. **Lituanistikos sklaidos strategija:** kaip skleistina ir teigtina lietuvybė per švietimą, mokslo populiarinimą, kultūros institucijas bei industrijas, žiniasklaidą, internetą bei jų sąveiką? Lietuvos istorijos, kultūros, asmenybių aktualizavimas internete, literatūroje, kine, teatre, radijuje, televizijoje.
3. **Lituanistikos plėtros strategijos projekto bei ilgalaikių valstybinių lituanistikos programų aptarimas** (Kokie turėtų būti lituanistinių tyrimų prioritetai? Kokių ilgalaikių valstybės programų reikia jiems įgyvendinti?).
4. **Lituanistikos plėtra Lietuvos regionuose:** programos parengimas ir įgyvendinimas.
5. **Lituanistikos plėtra užsienyje:** programos parengimas ir įgyvendinimas.
6. **Lituanistinės medžiagos paieškų užsienyje, pasaulio lietuvybės tyrimų valstybinių programų parengimas ir įgyvendinimas.**
7. **Lituanistinių studijų ir mokymosi modernizavimas bei plėtra** (profesionalių lituanistikos studijų programų peržiūrėjimas ir stiprinimas, bendro pobūdžio lituanistikos programų bei modulių, apimančių lietuvių kalbą, istoriją, kultūrą, sukūrimas, šių programų ir modulių prieinamumo visiems Lietuvos gyventojams bei užsienio lietuviams užtikrinimas).
8. **Šiuolaikinės lituanistikos infrastruktūros sukūrimas:** archyvai, bibliotekos, tyrimų centrai ir panašiai.
9. **Lituanistikos institucinis ir organizacinis sustiprinimas** (Baltistikos /Baltų studijų/ centro įsteigimas ir kt.).
10. **Užsienio humanitarikos vertimai į lietuvių kalbą ir lituanistikos kūrinių vertimai į užsienio kalbas:** tęstinės valstybinės programos įgyvendinimas.